

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์
ข้อมูล ณ วันที่...๒๐...เดือน...สิงหาคม.....พ.ศ.....๒๕๖๘.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายสมาน โภชาจันทร์

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๙๙ ม. ๕ ต. ชับพุทรา อ. ชนแดน จ. เพชรบูรณ์

โทรศัพท์๐๖๓-๐๒๙-๐๙๙๐.....Facebook-..... Line-.....

เกิด พ.ศ. ๒๕๑๑ ปัจจุบันอายุ ๕๗ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี

สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

คณะ/สาขาวิชา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๖. อาชีพปัจจุบัน

☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....รับราชการ ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๒๐๐,๐๐๐..... บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๙.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก.....ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์.....

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๑.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

แปลงเรียนรู้ที่ ๑ การผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๔.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

ฐานที่ ๑ การเลี้ยงปลาในสระ

ฐานที่ ๒ การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ฐานที่ ๓ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

ฐานที่ ๔ น้ำบาดาลเพื่อการเกษตร

ฐานที่ ๕ การรวบรวมผลผลิตทางการเกษตร

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....-.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

นายสมาน โกษาจันทร์ เกษตรกรต้นแบบประธาน ศพก.หลักอำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำไร่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มานานกว่า ๒๐ ปี เป็นที่รู้จักในกลุ่มเกษตรกร และผู้นำ ได้รับการคัดเลือกเป็นประธานกรรมการ ศพก. ระดับจังหวัดของเพชรบูรณ์ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๖ จนถึงปัจจุบัน และเป็นคณะกรรมการเครือข่ายฯ ศพก. ระดับเขต และประเทศ เนื่องจากจังหวัดเพชรบูรณ์เป็นแหล่งปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย โดยมีวิสาหกิจชุมชน แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ประสบความสำเร็จในการผลิตและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร อย่างไรก็ตาม เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดเพชรบูรณ์ก็ประสบปัญหาเรื่องราคาคตกต่ำและต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น นายสมาน โกษาจันทร์ เป็นตัวแทนของเกษตรกรของอำเภอชนแดน และจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้เสนอประเด็นการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร การเสนอจัดทำแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และปัญหาในการดำเนินงาน ศพก. รวมถึงแนวทางการจัดการน้ำในพื้นที่ การขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานพลังงานจังหวัดเพชรบูรณ์

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

๑. การพัฒนาแปลงเรียนรู้ กิจกรรม การผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อย่างมีคุณภาพ โดยใช้ระบบสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์แบบเคลื่อนที่

๒. การพัฒนาฐานเรียนรู้ กิจกรรม การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

(แผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก.)

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

การเกษตรแบบดั้งเดิมมักพึ่งพาประสบการณ์และภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นหลัก เช่น การใช้แรงงานคนและสัตว์ พึ่งพาธรรมชาติเป็นหลัก ข้อดีคือ ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเต็มที่ ต้นทุนต่ำ เหมาะกับเกษตรกรรายย่อยแต่ข้อเสียคือ ผลผลิตต่อพื้นที่ต่ำ ไม่สามารถรองรับความต้องการในปริมาณมาก และขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัย

นายสมาน โกษาจันทร์ จึงหันมาประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น การจัดการดินและน้ำ, การเลือกใช้ปุ๋ยและยาอย่างเหมาะสม, การปรับปรุงพันธุ์พืช, การจัดการศัตรูพืช, และการวางแผนการผลิต เป็นการทำการเกษตรสมัยใหม่มุ่งเน้นการทำการเกษตรที่ยั่งยืน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การลดการใช้สารเคมี การจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ประโยชน์ เพื่อเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยและยา, การลดการใช้แรงงาน เพิ่มคุณภาพ การใช้เทคโนโลยีสามารถควบคุมคุณภาพของผลผลิตได้ดีขึ้น การเปลี่ยนแปลงจากการทำเกษตรแบบเดิม ๆ ไปสู่การทำเกษตรสมัยใหม่จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อความอยู่รอดและความยั่งยืนของภาคเกษตรในยุคปัจจุบัน

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ปัญหามาจาก ผลผลิตต่อพื้นที่ต่ำ ไม่สามารถรองรับความต้องการตลาดในปริมาณมาก ไม่สามารถควบคุมคุณภาพผลผลิตได้ คุณภาพผลผลิตไม่ดีเท่าที่ควร

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

๑. การสังเกต การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น หาสาเหตุของปัญหา

๒. การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ เช่นเครื่องสูบน้ำแบบพลังงานแสงอาทิตย์ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและเพิ่มคุณภาพของผลผลิตเน้นการผลิตในระบบ GAP เป็นหลัก

๓. การขยายผลและการสร้างภาคีเครือข่ายในการดำเนินงาน เครือข่าย ศพก.อำเภอชนแดน มีการเชื่อมโยงการดำเนินกิจกรรม ในทุกด้าน ด้านการผลิตและการใช้ปุ๋ยหมัก การตรวจวิเคราะห์ดิน การติดตามสถานการณ์โรคและแมลงศัตรูพืช การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ การตลาด ซึ่งมีความครอบคลุมเชื่อมโยง รวมถึงเกษตรกรรุ่นใหม่ ที่มีบทบาทในการร่วมทำงานเป็น ภาคีเครือข่ายอย่างเข้มแข็ง

๑) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

เครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ช่วยเกษตรกรลดต้นทุนด้านพลังงานและเพิ่มรายได้ โดยใช้ประโยชน์จากพลังงานทดแทน เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียน

ประโยชน์ ลดต้นทุนการใช้น้ำมัน, ช่วยให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้, และเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและใช้พลังงาน

๒) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน คือการปรับปรุงบำรุงดินและใส่ปุ๋ยให้พืชอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาจากปริมาณธาตุอาหารที่มีอยู่ในดินและ ความต้องการของพืช การวิเคราะห์ดินจะช่วยให้ทราบถึงระดับความอุดมสมบูรณ์ของดิน ทำให้สามารถเลือกใช้ปุ๋ยที่มีธาตุอาหารตรงตามความต้องการของพืชและใส่ในปริมาณที่เหมาะสม ช่วยให้พืชเจริญเติบโตได้ดีและให้ผลผลิตสูง

ขั้นตอนการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๑. เก็บตัวอย่างดิน: เก็บตัวอย่างดินจากแปลงปลูกตามวิธีการที่ถูกต้อง เพื่อนำไปวิเคราะห์
๒. วิเคราะห์ดิน: ส่งตัวอย่างดินไปยังห้องปฏิบัติการ เช่นสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด กรมวิชาการเกษตร หรือมหาวิทยาลัยที่รับรอง เพื่อวิเคราะห์หาปริมาณธาตุอาหารหลัก เช่น ไนโตรเจน (N), ฟอสฟอรัส (P), โพแทสเซียม (K), และธาตุอาหารรองอื่นๆ รวมถึงอินทรีย์วัตถุ (OM)
๓. แปลผลวิเคราะห์: ศึกษาและทำความเข้าใจผลการวิเคราะห์ดิน เพื่อทราบว่าดินมีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับใด

๔. เลือกสูตรปุ๋ยและปริมาณ: พิจารณาจากผลวิเคราะห์ดินและความต้องการของพืชที่ปลูก เลือกใช้ปุ๋ยที่มีสูตรและปริมาณธาตุอาหารที่เหมาะสม

๕. ใส่ปุ๋ย: ใส่ปุ๋ยตามคำแนะนำ โดยอาจแบ่งใส่หลายครั้งตามช่วงอายุของพืช เพื่อให้พืชได้รับธาตุอาหารอย่างเพียงพอ

๖. ติดตามผล: สังเกตการเจริญเติบโตของพืชและผลผลิตที่ได้ เพื่อประเมินประสิทธิภาพของการใช้ปุ๋ย และปรับปรุงการจัดการดินต่อไป

ข้อดีของการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๑. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ย: ช่วยให้พืชได้รับธาตุอาหารที่ต้องการอย่างเพียงพอ ลดการสูญเสียปุ๋ย และลดต้นทุนการผลิต
๒. ปรับปรุงบำรุงดิน: ช่วยให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์และมีโครงสร้างที่ดีขึ้น เหมาะสำหรับการปลูกพืช
๓. เพิ่มผลผลิต: ทำให้พืชเจริญเติบโตดี ให้ผลผลิตสูงและมีคุณภาพ.
๔. ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม: การใส่ปุ๋ยอย่างเหมาะสมช่วยลดการปนเปื้อนของปุ๋ยในแหล่งน้ำและดิน

ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

- ๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย
 - ๑.๑) ...ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๒๘.....(ไร่-งาน-วา)
- ๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๒.....ชนิด ประกอบด้วย
 - ๒.๑) ...ปลาตะเพียน..... จำนวน.....๕๐.....(หน่วย...ตัว.....)
 - ๒.๒) ...ปลานิล..... จำนวน.....๕๐.....(หน่วย...ตัว.....)
 - ๒.๓) จำนวน.....(หน่วย.....)
- ๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย
 - ๓.๑) จำนวน.....(ตัว)
- ๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย
 - ๔.๑) การบริการรวบรวมผลผลิตทางการเกษตร..... จำนวน.....๑.....(หน่วย..ลาน..)
 - ๔.๒) จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

- ๑) สินค้า..ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้
 - ๑.๑)ค่าไถ..... เป็นเงิน.....๕๕๐.....บาท/ไร่
 - ๑.๒)ค่าหยอด..... เป็นเงิน.....๑๕๐.....บาท/ไร่
 - ๑.๓)ค่าเมล็ดพันธุ์..... เป็นเงิน.....๗๒๐.....บาท/ไร่
 - ๑.๔)ค่าปุ๋ย..... เป็นเงิน.....๙๐๕.....บาท/ไร่
 - ๑.๕)ค่ายา..... เป็นเงิน.....๖๑๐.....บาท/ไร่
 - ๑.๖).....ค่าเก็บเกี่ยว..... เป็นเงิน.....๑,๐๐๐.....บาท/ไร่
- รวมต้นทุนการผลิต๓,๙๓๕.....บาท/ไร่
- รายได้๗,๐๐๐.....บาท/ไร่ หักต้นทุนเหลือ.....๓,๐๖๕.....บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์.....แหล่งรวบรวมผลผลิตของเกษตรกร.....

เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๒๐๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

ศพก. มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการทำการเกษตรที่ยั่งยืน โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและชุมชน ส่งเสริมให้เกษตรกรได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และชุมชน

๒. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

ทำการเกษตรแบบปลอดการเผา โดยนำเทคโนโลยีด้านต่างๆเข้ามาใช้เพื่อลดการเผาในพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ควบคู่ไปกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากเศษพืชในไร่ โดยวิธีการดังนี้ ๑. การไถกลบ ๒. นำเศษซากที่เหลือจากหลังการเก็บเกี่ยวผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์ใช้ปรับปรุงบำรุงดิน นำมาเป็นอาหารสัตว์เช่นเปลือกข้าวโพดนำมาหมักเลี้ยงโค และนำมาเป็นพลังงานทดแทน โดยใช้เปลือกและซังข้าวโพดเลี้ยงสัตว์นำมาผลิตเชื้อเพลิงอัดเม็ด

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

การทำไร่อย่างยั่งยืนสามารถมีประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติได้หลายประการ ได้แก่ การลดการใช้สารเคมี และการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ลดการใช้สารเคมี: การทำไร่อย่างยั่งยืนส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และวิธีการจัดการศัตรูพืชแบบธรรมชาติ แทนการใช้สารเคมีสังเคราะห์ ซึ่งช่วยลดมลพิษทางอากาศ น้ำ และดิน ลดความเสี่ยงต่อสุขภาพของเกษตรกรและสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ในระบบนิเวศ

การทำไร่อย่างยั่งยืนส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การใช้น้ำอย่างประหยัด การจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างเหมาะสมโดยไม่เผาในพื้นที่เกษตร และการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

การผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ฤดูฝน ปีการผลิต ๒๕๖๕ ในจังหวัดเพชรบูรณ์ อำเภอชนแดน ๗๔,๘๖๕.๕๙ ไร่ (กรมส่งเสริมการเกษตร (ทบก.), ๒๕๖๕) เนื้อที่เพาะปลูกในพื้นที่อำเภอชนแดนมีแนวโน้มลดลงจากปี ๒๕๖๔ คือ ๑๐๔,๗๘๑.๗๗ ไร่ (กรมส่งเสริมการเกษตร (ทบก.), ๒๕๖๔) หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๕ เนื่องจากราคาปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี สารเคมี และน้ำมันเชื้อเพลิงที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตข้าวโพด

เลี้ยงสัตว์สูงขึ้น ในบางพื้นที่ประสบภัยธรรมชาติ เช่น วาตภัย และฝนแล้ง ทำให้เนื้อที่เพาะปลูกได้รับความเสียหาย (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ๒๕๖๕) ปัจจุบันราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตกต่ำ โรงงานบางแห่งไม่รับซื้อผลผลิต เพื่อพัฒนาการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ให้มีคุณภาพและปริมาณตรงกับ ความต้องการของตลาด และสอดคล้องกับ ความต้องการของเกษตรกร ดังนั้นจึงศึกษาสภาพการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และความต้องการการส่งเสริมตลอดจน ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการส่งเสริมการผลิต ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรต่อไป

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ จุดศึกษาดูงาน

แปลงเรียนรู้ :

หลักสูตรการเรียนรู้ : การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมนครสวรรค์ 3
การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

ฐานการเรียนรู้ :

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

ที่ปรึกษาเรื่องปัญหาราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตกต่ำ ให้แก่เครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ในอำเภอ

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร
จัดเวทีเสวนา ณ ศพก. ต้นแบบ เพื่อเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกษตรกรผู้สนใจในอำเภอชนแดน เข้ามา
บูรณาการร่วมกัน แลกเปลี่ยน เรียนรู้

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรใน
ชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไป
ปฏิบัติอย่างไร)

ประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่าย ศพก. และเวทีกำนันผู้ใหญ่บ้าน

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่
เข้าประชุมกับหน่วยงาน เพื่อเป็นตัวแทน และกระบอกเสียงให้แก่พี่น้องประชาชน

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
(ศพก.) อย่างไรบ้าง

การเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และต้นแบบศพก.
เป็นต้นแบบในการเรียนรู้และพัฒนาการเกษตร ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้และขยายผลในพื้นที่อื่นๆ ได้ อีกทั้งส่งเสริม
ให้เกษตรกรได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร
กลุ่มเกษตรกร และชุมชน

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน คือการได้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาภาคการเกษตรในชุมชน อำเภอ โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ให้เกษตรกร รวมทั้งการเป็นแหล่งเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างเกษตรกรด้วยกัน.

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

เป็นผู้ใหญ่บ้านบ้านโคกสาร ม.๕ ตำบลซับพุทรา อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

เป็นผู้แทนชาวบ้าน เกษตรกร บ้านโคกสาร ม.๕ ตำบลซับพุทรา อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

อย่าหยุดพัฒนาตัวเอง เพราะโลกไม่เคยหยุดหมุน

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

คณะทำงานประกอบไปด้วย นางสาวจันทนา เตจันนา นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ นายอมร สีน้อย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ และนางสาวกัญญิกา คำสิงห์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๑. แบบสอบถามถอดบทเรียน

๒. Mind Map และ SWOT Analysis

๓. โทรศัพท์มือถือ

๔. กระดาษ ปากกา

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

-

***หมายเหตุ ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอชนแดน จังหวัด เพชรบูรณ์

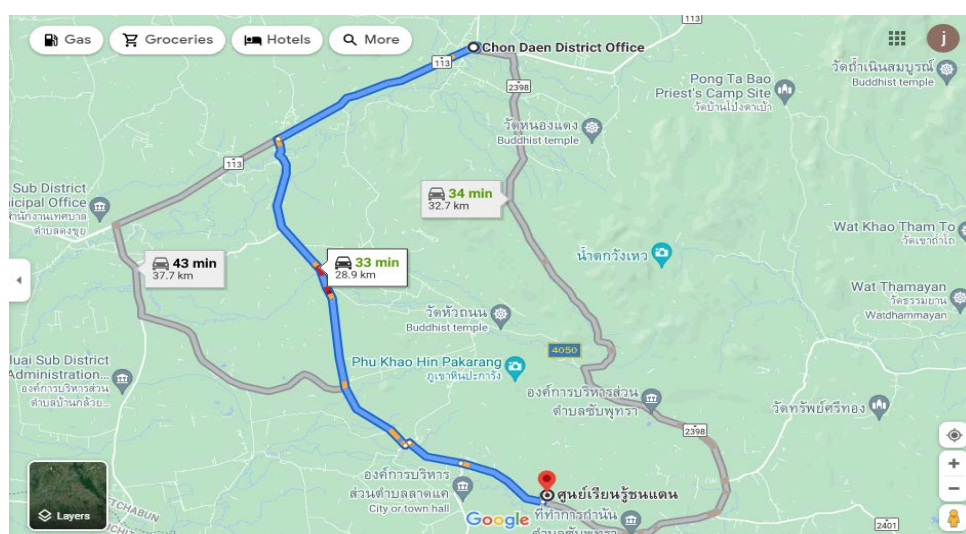
สินค้าหลัก : พืชไร่ (ข้าวโพดเลี้ยงเลีย้งสัตว์)

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 99 หมู่ที่ 5 ตำบลซับพุทรา อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์

พิกัด: Latitude 16.1535829996707 Longitude 100.79115500037

X.....701585.....Y.....1772489.....zone 47

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสมาน โกษาจันทร์ อายุ 55 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 99 หมู่ที่ 5 ตำบลซับพุทรา อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์

เบอร์โทรศัพท์ : 0926791112 และ 0630290999